

**KOMISJONI MÄÄRUS (EL) 2018/498,****22. märts 2018,**

**millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga 9**

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta, <sup>(1)</sup> eriti selle artikli 3 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1126/2008 <sup>(2)</sup> võeti vastu teatavad 15. oktoobri 2008. aasta seisuga kehtinud rahvusvahelised standardid ja tõlgendused.
- (2) Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) avaldas 12. oktoobril 2017 rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) 9 *Finantsinstrumendid* muudatused negatiivse hüvitisega ettemaksete kohta. Muudatustega soovitakse täpsustada IFRS 9 rakendamisel teatavate ennetähtaegselt tagastatavate finantsvarade liigitamist.
- (3) Olles konsulteerinud Euroopa finantsaruandluse nõuanderühmaga, leiab komisjon, et IFRS 9 muudatused vastavad määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 3 lõikes 2 esitatud vastuvõtukriteeriumidele.
- (4) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1126/2008 vastavalt muuta.
- (5) IASB määras muudatuste jõustumiskuupäevaks 1. jaanuari 2019, lubades ka varasemat kohaldamist.
- (6) Kuna komisjoni määrus (EL) 2016/2067 <sup>(3)</sup> on muutunud kohaldatavaks 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algavate majandusperioodide suhtes, peaks äriühingutel olema võimalik kasutada rahvusvahelise finantsaruandlusstandardit (IFRS) 9 *Finantsinstrumendid* käesoleva määruse lisas muudetud kujul alates määruse (EL) 2016/2067 kohaldamise kuupäevast. Seetõttu peaks äriühingutel olema võimalik kohaldada käesoleva määruse sätteid 1. jaanuaril 2018 või pärast seda algavate majandusperioodide suhtes.
- (7) Kuna määrus (EL) 2016/2067 jõustus 12. detsembril 2016, peaks kooskõla tagamiseks jõustumata käesolev määrus võimalikult kiiresti.
- (8) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas raamatupidamise regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1*Määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisas muudetakse IFRS 9 *Finantsinstrumendid* vastavalt käesoleva määruse lisale.<sup>(1)</sup> EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.<sup>(2)</sup> Komisjoni 3. novembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1126/2008, millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002 (ELT L 320, 29.11.2008, lk 1).<sup>(3)</sup> Komisjoni 22. novembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2067, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvahelise finantsaruandlusstandardiga (IFRS) 9 (ELT L 323, 29.11.2016, lk 1).

*Artikkel 2*

Kõik äriühingud kohaldavad artiklis 1 osutatud muudatusi hiljemalt alates oma 1. jaanuaril 2019 või pärast seda algava esimese majandusaasta alguskuupäevast.

*Artikkel 3*

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 22. märts 2018

*Komisjoni nimel*  
*president*  
Jean-Claude JUNCKER

---

## LISA

**Negatiivse hüvitisega ettemaksed**

(IFRS 9 muudatused)

**IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatused**

Lisatakse paragrahv 7.1.7. Lisatakse uus pealkiri ja paragrahvid 7.2.29–7.2.34.

**7. peatükk. Jõustumiskuupäev ja üleminekusätted****7.1. JÕUSTUMISKUUPÄEV**

...

- 7.1.7. Negatiivse hüvitisega ettemaksed (IFRS 9 muudatused) anti välja 2017. aasta oktoobris ning nendega lisati paragrahvid 7.2.29–7.2.34 ja B4.1.12A ning muudeti paragrahvi B4.1.11 punkti b ja paragrahvi B4.1.12 punkti b. Üksus rakendab neid muudatusi 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes. Varasem rakendamine on lubatud. Kui üksus rakendab neid muudatusi varasema perioodi suhtes, avalikustab ta selle asjaolu.

**7.2. ÜLEMINEKUSÄTTED**

...

**Üleminek negatiivse hüvitisega ettemaksetele**

- 7.2.29. Üksus rakendab negatiivse hüvitisega ettemakseid (IFRS 9 muudatused) tagasiulatuvalt kooskõlas IAS 8-ga, v.a paragrahvides 7.2.30–7.2.34 sätestatud juhtudel.
- 7.2.30. Üksus, kes rakendab neid muudatusi esmakordselt käesoleva standardi esmakordse rakendamisega samal ajal, rakendab paragrahvide 7.2.31–7.2.34 asemel paragrahve 7.2.1–7.2.28.
- 7.2.31. Üksus, kes rakendab neid muudatusi esmakordselt pärast käesoleva standardi esmakordset rakendamist, rakendab paragrahve 7.2.32–7.2.34. Üksus rakendab ka käesoleva standardi muid üleminekunõudeid, mida on vaja kõnealuste muudatuste rakendamiseks. Sel otstarbel tuleb lugeda viiteid esmase rakendamise kuupäevale viidena selle aruandeperioodi algusele, mil üksus esimest korda muudatusi rakendab (muudatuste esmase rakendamise kuupäev).
- 7.2.32. Kui finantsvara või finantskohustisi mõõdetakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, siis teeb üksus järgmist:
- a) tühistab oma varasema määratluse, mille kohaselt finantsvara mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui selline määratlus tehti varem kooskõlas paragrahvis 4.1.5 sätestatud tingimusega, kuid see tingimus ei ole nende muudatuste rakendamise tagajärjel enam täidetud;
  - b) võib määratleda finantsvara mõõdetavana õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui selline määratlus ei oleks varem olnud kooskõlas paragrahvis 4.1.5 sätestatud tingimusega, kuid see tingimus on nüüd täidetud nende muudatuste rakendamise tagajärjel;
  - c) tühistab oma varasema määratluse, mille kohaselt finantskohustist mõõdetakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui selline määratlus tehti varem kooskõlas paragrahvi 4.2.2 punktis a sätestatud tingimusega, kuid see tingimus ei ole nende muudatuste rakendamise tagajärjel enam täidetud, ning
  - d) võib määratleda finantskohustise mõõdetavana õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui selline määratlus ei oleks varem olnud kooskõlas paragrahvi 4.2.2 punktis a sätestatud tingimusega, kuid see tingimus on nüüd täidetud nende muudatuste rakendamise tagajärjel.

Selline määratlemine ja tühistamine tehakse nende muudatuste esmase rakendamise kuupäeval olemasolevate faktide ja asjaolude alusel. Kõnealust liigitust rakendatakse tagasiulatuvalt.

- 7.2.33. Üksus ei pea muudatuste rakendamise kajastamiseks eelnevaid perioode korrigeerima. Üksus võib eelnevaid perioode korrigeerida siis ja ainult siis, kui see on võimalik ilma tagantjärele tarkust kasutamata ning korrigeeritud finantsaruandes arvestatakse käesoleva standardi kõigi nõuetega. Kui üksus ei korrigeeri eelnevaid perioode, kajastab üksus varasema bilansilise jääkmaksumuse ja nende muudatuste esmase rakendamise kuupäeva sisaldava aruandeaasta alguse seisuga bilansilise jääkmaksumuse vahe jaotamata kasumi (või vajaduse korral omakapitali mõne muu komponendi) algsaldos selle aruandeaasta kohta, mille sisse jääb nende muudatuste esmase rakendamise kuupäev.
- 7.2.34. Aruandeperioodil, mis hõlmab nende muudatuste esmase rakendamise kuupäeva, avalikustab üksus esmase rakendamise kuupäeva seisuga iga finantsvara- ja -kohustiseliigi kohta, mida need muudatused mõjutasid, järgmise teabe:
- a) vahetult enne nende muudatuste rakendamist kindlaks määratud eelmine mõõtekategooria ja bilansiline jääkmaksumus;
  - b) pärast nende muudatuste rakendamist kindlaks määratud uus mõõtekategooria ja bilansiline jääkmaksumus;
  - c) kõikide finantsseisundi aruandes märgitud nende finantsvarade ja finantskohustiste bilansiline jääkmaksumus, mis olid varem määratletud mõõdetavana õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kuid mida enam nii ei määratleta, ning
  - d) finantsvarade või finantskohustiste õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavana määratlemise või ümbermääratlemise põhjused.

B lisas muudetakse paragrahvi B4.1.11 punkti b ja paragrahvi B4.1.12 punkti b. Lisatakse paragrahv B4.1.12A. Paragrahvi B4.1.10 ei ole muudetud, aga see on loetavuse huvides lisatud.

#### LIIGITAMINE (4. PEATÜKK)

##### **Finantsvara liigitamine (osa 4.1)**

...

##### ***Lepingupõhised rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed***

...

##### ***Lepingupõhiste rahavoogude ajastust või summat muutvad lepingutingimused***

- B4.1.10. Kui finantsvara sisaldab lepingutingimust, mis võiks muuta lepingupõhiste rahavoogude ajastust või summat (näiteks, kui vara saab ette maksta enne maksetähtpäeva või selle tähtaega saab pikendada), peab üksus kindlaks määrama, kas lepingupõhised rahavood, mis võivad selle lepingu tähtaja tõttu tekkida instrumendi kehtivusaajal, on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed. Selle kindlaks määramiseks peab üksus hindama lepingupõhiseid rahavooge, mis võiksid tekkida nii enne kui ka pärast muutust lepingupõhistes rahavoogudes. Üksusel võib vaja olla hinnata ka igasuguse sellise tingimusliku sündmuse (st tingija) laadi, mis võiks muuta lepingupõhiste rahavoogude ajastust või summat. Kuigi tingimusliku sündmuse laad iseenesest ei ole hindamisel, kas lepingupõhised rahavood on üksnes põhiosa maksed ja intress, määrav tegur, võib see ikkagi olla näitaja. Näiteks, võrreldes finantsinstrumenti, mille intressimäär korrigeeritakse kõrgemaks siis, kui võlgnik jätab teatud arvu makseid tasumata, finantsinstrumendiga, mille intressimäär korrigeeritakse kõrgemaks siis, kui määratletud aktsiaindeks jõuab teatud tasemele. Esimesel juhul on tõenäolisem, et lepingupõhised rahavood instrumendi kehtivusaajal on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, nimelt seose tõttu tasumata maksete ja krediidiriski tõusmise vahel (vt ka paragrahv B4.1.18).
- B4.1.11. Järgmised on näited lepingutingimustest, mille tulemusel tekivad lepingupõhised rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed:
- a) muutuv intressimäär, mis seisneb tasus raha ajaväärtuse eest, konkreetsetel ajavahemikel tasumata põhiosaga seonduva krediidiriski eest (tasu krediidiriski eest võidakse kindlaks määrata ainult esmasel kajastamisel, ja nii võib see olla fikseeritud) ja muude elementaarsete laenukulude eest, nagu ka kasumimarginaalis;

- b) lepingutingimus, mis lubab emitendil (s.o võlgnik) võlainstrumenti ette maksta või lubab omanikul (s.o võlausaldajal) tagastada võlainstrument emitendile enne maksetähtpäeva ja tagasimaksumma kujutab endast olulisel määral tasumata põhiosa makseid ja intressi tasumata põhiosalt, mis võib sisaldada mõistlikku lisatasu lepingu varajase lõpetamise eest, ning
- c) lepingutingimus, mis lubab emitendil või omanikul võlainstrumendi lepingutähtaega pikendada (s.o pikendamisvõimalus), ja pikendamisvõimaluse tingimused annavad pikendamisperioodil lepingupõhiseid rahavooge, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksed, mis võib hõlmata mõistlikku lisatasu lepingu pikendamise eest.

B4.1.12. Vaatamata paragrahvile B4.1.10 saab finantsvara, mis muul juhul vastaks paragrahvi 4.1.2 punktis b ja paragrahvi 4.1.2A punktis b sätestatud tingimusele, kuid ei vasta sellele üksnes lepingutingimuse tõttu, mis lubab (või nõuab), et emitent maksaks võlainstrumendi ette, või lubab (või nõuab), et omanik tagastaks võlainstrumendi emitendile enne maksetähtpäeva, mõõta amortiseeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muu koondkasumi kaudu (tingimused, et see vastab paragrahvi 4.1.2 punktis a või paragrahvi 4.1.2A punktis a sätestatud tingimusele), kui:

- a) üksus omandab või annab finantsvara lisatasu eest või allahindlusega lepingupõhisest nominaalsummast;
- b) ettemaksumma kujutab endast sisuliselt lepingupõhist nominaalsummat ja kogunenud (kuid maksmata) lepingujärgset intressi, mis võib sisaldada mõistlikku lisatasu lepingu varajase lõpetamise eest, ning
- c) kui üksus esmaselt kajastab finantsvara, on ettemakse õiglane väärtus ebaoluline.

B4.1.12A. Paragrahvi B4.1.11 punkti b ja paragrahvi B4.1.12 punkti b rakendamisel võib lepinguosaline tasuda või saada mõistlikku lisatasu lepingu varajase lõpetamise eest, olenemata sellest sündmusest või asjaolust, mis lepingu varajase lõpetamise põhjustas. Näiteks võib lepinguosaline tasuda või saada mõistlikku lisatasu, kui ta otsustab lepingu vara lõpetada (või põhjustab muul moel lepingu varajase lõpetamise).

---